796/08

Den 20. maj 2008 blev i sag nr. 72.110:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Juristernes og Økonomernes
Pensionskasse
Gl. Kongevej 11
1610 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har arbejdsmarkedspension i Juristernes og Økonomernes Pensionskasse, klager over, at pensionskassen har nedsat hans pensionsydelser med virkning fra den 1/6 2007.

Pensionskassen henviser bl.a. til, at der er sket en fejl, som ikke binder pensionskassen.

Det fremgår af sagen, at pensionskassen ved skrivelse af 17/5 2006 til klageren fremsendte en beregning af hans alderspension. Af skrivelsen fremgår bl.a.:

> "Tak for din henvendelse 11.4.2006 vedrørende beregning af din alderspension. Beregning 1 og 2, viser din pension **uden indbetaling af indskud** fra arbejdsgiver.
>
> **1. Din pension pr. 1.06.06 uden udbetaling af den supplerende engangsydelse udgør følgende beløb:**

	Alm. Pension
Årlig pension incl. bonus ultimo 2004 og 19 % pensionisttillæg	kr. 236.520
Månedlig pension	kr. 19.710

> **2. Din pension fra 1.06.06 med udbetaling af supplerende engangsydelse:**

	Alm. Pension
Årlig pension incl. bonus ultimo 2004 og 19 % pensionisttillæg	kr. 207.012
Månedlig pension	kr. 17.251

Engangsydelsen udgør kr. 354.650. Efter statsafgift på kr. 141.840 (40 %), vil der kunne udbetales kr. 212.810.

Vi har desuden foretaget beregning af din alderspension **under forudsætning af indbetaling af indskud via din arbejdsgiver på i alt 435.321,46** (JØP har modtaget kr. 235.321,46 ultimo april 2006, men afventer indbetaling af de resterende kr. 200.000 kr. ultimo maj 2006).

3. Din pension pr. 1.06.06 uden udbetaling af den supplerende engangsydelse udgør følgende beløb:

	Alm. Pension
Årlig pension incl. bonus ultimo 2004 og 19 % pensionisttillæg	kr. 291.132
Månedlig pension	kr. 24.261

4. Din pension fra 1.06.06 med udbetaling af supplerende engangsydelse:

	Alm. Pension
Årlig pension incl. bonus ultimo 2004 og 19 % pensionisttillæg	kr. 261.612
Månedlig pension	kr. 21.801

Engangsydelsen udgør kr. 354.650. Efter statsafgift på kr. 141.840 (40 %), vil der kunne udbetales kr. 212.810.

Det kan oplyses, at der er mulighed for at vælge en mindre procentdel af pensionen udbetalt som supplerende engangsydelse mod en tilsvarende forhøjelse af den løbende alderspension. Den beregnede engangsydelse svarer til den maximale.

Engangsydelsen kan udbetales fra du fylder 60 år, uanset om du går på alderspension eller ej, og uanset om du har en kapitalpension i en bank, som du ikke ønsker at hæve.

Pensionisttillægget fastsættes af bestyrelsen for ét år ad gangen. Pensionskassen gør opmærksom på, at pensionisttillægget til pensionen helt eller delvist kan bortfalde, og at pensionen som følge heraf kan blive nedsat.

Vi beder dig hurtigst skriftligt meddele, hvilken pensionsudbetaling du foretrækker (senest 23.5.2006, da pension udbetales forud). Endvidere bedes indsendt kopi af fratrædelsesskrivelse fra din arbejdsgiver, skattekort 2006 samt oplysning om reg.- og konto nr. i pengeinstitut, hvori pensionen skal indsættes."

Klageren meddelte herefter pensionskassen ved skrivelse af 21/5 2006, at han ønskede pension uden udbetaling af supplerende engangsydelse.

Ved skrivelse af 31/5 2006 bekræftede pensionskassen modtagelsen af klagerens henvendelse. Af skrivelsen fremgår bl.a.:

"Tak for dit brev af 21.5.2006. Pensionskassen har, efter at have modtaget indskud på 435.321,46 kr. via din arbejdsgiver, beregnet din alderspension fra **1.6.2006** til:

Årlig pension incl. bonuspension ultimo 2004 og

19 % pensionisttillæg, afrundet	**291.132 kr.**
månedlig pension	**24.261 kr.**"

Ved skrivelse af 2/5 2007 til klageren meddelte pensionskassen, at der var konstateret en fejl i opgørelsen af klagerens pensionshensættelser, hvilket havde medført en for stor månedlig udbetaling. Pensionskassen oplyste, at den månedlige ydelse korrekt beregnet udgjorde 20.234 kr. og ikke 24.261 kr. som tidligere oplyst. Pensionskassen nedsatte på den baggrund de fremtidige udbetalinger med virkning fra juni 2007.

Klageren har over for nævnet nedlagt påstand om, at pensionskassen skal udbetale den månedlige ydelse, som pensionskassen ved skrivelse af 17/5 2006 og 31/5 2006 har oplyst ham, at han er berettiget til. Klageren har i skrivelse af 3/7 2007 til nævnet bl.a. anført:

> "Jeg klager for at opnå, at JØP fastholdes på sit af mig accepterede tilbud af 17.05.2006 og 31.05.2006 om en pensionsudbetaling på 24.262 kr. om måneden, samt at fremtidige reguleringer herunder bonus og pensionisttillæg sker i forhold hertil.
>
> JØP var i et brev af 02.05.2007 inde på condictio indebiti-betragtninger i relation til pensionsudbetalingerne til mig. Disse her ingen relevans i nærværende tilfælde. JØP har ikke erlagt pensionsbeløb til mig i en urigtig formening om, at JØP var forpligtet hertil. JØP blev tværtimod forpligtet ved min accept af en af de af JØP ved brev af tilbudte valgmuligheder.
>
> JØP er i sit brev af 02.07.2007 inde på mine forudsætninger ved indgåelsen af min fratrædelsesaftale og indbetalingen af 435.321 kr. til JØP i forbindelse hermed. Mine forudsætninger i forbindelse med indgåelsen af min fratrædelsesaftale er uden relevans, da jeg simpelthen fastholder JØP på sit løfte på pensionsbeløbet på 24.261.kr. om måneden.
>
> JØP er i sit brev af 02.07.2007 inde på betragtninger om culpa i og uden for kontrakt. Dette er uden relevans, da JØP simpelthen er bundet af sit løfte og jeg har ikke gjort noget erstatningsansvar gældende endnu.
>
> JØP er i sit brev af 02.07.2007 inde på, at dansk rets aftaleretlige regler i forholdet mellem forsikringstager og selskab ikke skulle gælde for medlemsejede pensionskasser modsat pensionsaktieselskaber. Dette er ikke korrekt. JØP er bundet efter dansk rets aftaleretlige regler ligesom andre juridiske personer, således at JØP har afgivet et løfte til mig, som binder pensionskassen."

Pensionskassen har over for nævnet fastholdt, at den ikke er forpligtet til at udbetale den høje ydelse, og har til støtte herfor i skrivelse af 20/7 2007 til nævnet bl.a. anført:

> "Der er i JØPs brev af 2.07.2007 redegjort for sagens faktum og for JØPs begrundelser for at nedsætte den udbetalte pension med virkning fra 1.06.2007. Pensionskassen afviser, at der foreligger et løfte, som binder pensionskassen. Pensionskassen kan ikke indgå indivi-

duelle pensionsaftaler, men yder pension efter regler, der gælder generelt for pensionskassens medlemmer."

Pensionskassen har i skrivelse af 2/7 2007 til klageren bl.a. anført:

"Efter reglerne om *erstatning uden for kontrakt*, vil synspunktet være, at den uforsvarlige pensionsberegning er ansvarspådragende og forpligter pensionskassen til at dække det tab, du har lidt som følge af fejlen. Differencen mellem den pension, som du er berettiget til, og den pension, som JØP har beregnet, udgør imidlertid ikke et erstatningsberettiget tab. Du har tværtimod fået mere i pension, end du skulle have haft.

Da fratrædelsesaftalen blev underskrevet, inden medlemmet modtog pensionsberegningen fra JØP, er der ikke disponeret i tillid til pensionsberegningen.

Der ydes endvidere ikke erstatning for 'skuffede forventninger' efter almindelige erstatningsretlige regler. Erstatning for skuffede forventninger er hjemlet ved lov på visse områder, men disse er ikke relevante i denne sammenhæng.

Efter reglerne om *ansvar i kontrakt*, vil synspunktet være, at den fejlagtige pensionsberegning er bindende for pensionskassen på linie med et egentligt pensionstilsagn. Dette synspunkt blev behandlet i en voldgiftskendelse af 10. oktober 1994 mellem datteren af et medlem og JØP, hvor voldgiftsretten ikke fandt, at datteren kunne støtte ret på forkerte oplysninger i en pensionsoversigt. At der ikke kan støttes ret på fejl i pensionsoversigter mv. har også været resultatet i en række efterfølgende afgørelser fra Ankenævnet for Forsikring.

Som et yderligere argument for, at medlemmerne af en tværgående pensionskasse ikke kan betragte pensionsoversigterne som bindende, individuelle pensionstilsagn, kan nævnes, at tværgående pensionskasser, i modsætning til livsforsikringsselskaber, slet ikke kan indgå individuelle pensionsaftaler, men yder pension efter regler, der gælder generelt for pensionskassens medlemmer. Oversigterne er således af informativ karakter."

Hertil har klageren i skrivelse af 5/8 2007 til nævnet bl.a. anført:

"Pensionskassen er ligesom andre juridiske personer i og udenfor livsforsikringsbranchen bundet af sine løfter ifølge gældende dansk ret og kan ikke ensidigt vælge at betragte et løfte som det til mig afgivne som blot en orientering uden retsvirkninger.

På tidspunktet for pensionskassens afgivelse af løftet til mig gjaldt i øvrigt bekendtgørelse nr. 609 af 14.07.1995 om information fra forsikringsselskabet til forsikringstager ved indgåelsen af en livsforsikringsaftale.

Ifølge bekendtgørelsens § 1 finder dens regler anvendelse på tværgående pensionskasser.

Ifølge § 4 stk. 1 nr. 4 skal forsikringsselskabet inden en livsforsikringsaftale indgås give den forsikringssøgende oplysning om forsikringsydelsernes størrelse og ifølge § 5 stk. 2, skal forsikringsselskabet hvert år give forsikringstageren oplysninger om størrelsen af forsikringsydelserne. Disse regler udgør transformation til dansk ret af regler i direktiv 92/96/EØF, bilag 2. jf. lovbekendtgørelse nr. 963 af 29.11.1994 af lov om forsikringsvirksomhed, § 256a. Tilsvarende regler i det nyere direktiv 2002/83/EF er transformeret til dansk ret ved bekendtgørelse nr. 1132 af 17.11.2006 om information om livsforsikringsaftaler jf lovbekendtgørelse nr. 286 af 04.04.2006 af lov om finansiel virksomhed, § 56.

Reglerne er forbrugerbeskyttelsesregler, og de beløb, der meddeles om forsikringsydelsernes størrelse, er bindende løfter fra forsikringsselskabet. Det løfte om min pensions størrelse, som Juristernes og Økonomernes Pensionskasse afgav ved sine breve af 17.05.2006 og 31.05.2006, er derfor bindende.

Det er den enkelte berettigede til forsikringsydelserne, som skal modtage oplysningerne dvs. løftet om forsikringsydelsernes størrelse, jf. Karnov 2003 note 260 til forsikringsvirksomhedsloven.

Det skal oplyses, at den seneste skematiske pensionsoversigt, jeg har modtaget fra Juristernes og Økonomernes Pensionskasse, var den i maj 2005 udsendte årlige pensionsoversigt pr. 31. december 2004. Pensionskassen har som omtalt senere ved sine breve af 17.05.2006 og 31.05.2006 oplyst mig, at den månedlige pension var på 24.261 kr.

Pensionskassen anfører i sit brev af 20.07.2007, at den ikke kan indgå individuelle pensionsaftaler.

Forsikringsselskabet kan imidlertid ikke ved henvisning til sine vedtægter eller andet konstruere sig frem til, at det ikke kan afgive bindende løfter til de berettigede til forsikringsydelserne. Dette ville stride mod gældende dansk ret.

Forsikringsselskabet kan heller ikke konstruere sig frem til, at dens løfte til mig ikke er bindende fordi jeg har skullet vælge mellem tilbud på pension med og uden supplerende engangsydelse og ved min accept skulle have gjort løftet uden retsvirkninger, fordi selskabet ikke skulle kunne indgå individuelle forsikringsaftaler."

Heroverfor har pensionskassen i skrivelse af 23/8 2007 til nævnet bl.a. bemærket:

"En tværgående pensionskasse er organiseret som en forening, hvor medlemskabet giver ret til pension i overensstemmelse med de generelle regler, der er fastsat i pensionskassens pensionsregulativ. Medlemmernes ret til pension beror således ikke på individuel aftale med pensionskassen, men fastsættes ud fra størrelsen af indbetalingerne til ordningen. Der bliver af samme grund ikke udfærdiget en forsikringspolice mellem pensionskassen og det enkelte medlem. Pensionskassen er begrænset til at kunne give oplysninger om pensionsydelsernes størrelse ved en given indbetaling.

Det er netop sådanne beregninger af pensionsydelsernes størrelse, som pensionskassen har foretaget ved de breve af 17. maj 2006 og 31. maj 2006, som klageren har henvist til. Det fremgår klart af begge breve, at der er tale om pensionsberegninger og altså ikke om individuelle løfter om pension.

Det er korrekt, at JØP som tværgående pensionskasse er omfattet af informationsbekendtgørelsen. JØP har i overensstemmelse med informationsbekendtgørelsens § 4, nr. 4, og § 5, stk. 2, givet oplysninger om størrelsen af pensionsydelserne. Ved denne information om størrelsen af pensionsydelserne opnår medlemmet imidlertid ikke en individuel aftale med pensionskassen. Medlemmet kan derfor ikke støtte ret på oplysningen om pensionernes størrelse, hvis der har indsneget sig en fejl, der gør, at de oplyste pensionsydelser er større end den pensionsret, som følger af indbetalingerne og pensionskassens pensionsregulativ.

Informationen fra pensionskassen bør naturligvis være korrekt, og pensionskassen må anerkende erstatningsansvar i den udstrækning, at fejlagtige oplysninger har påført et medlem

et tab, men det er ikke muligt for et medlem at kræve opfyldelse i henhold til en forkert oplysning om pensionsydelsernes størrelse. Det må navnlig gælde i det konkrete tilfælde, hvor en tastefejl medførte, at klageren uberettiget blev tillagt en betydelig opsparing, som klageren ikke havde præsteret."

Nævnets flertal udtaler:

Pensionskassen opgjorde i skrivelsen af 17/5 2006 størrelsen af den pension, der under forskellige forudsætninger ville blive udbetalt til klageren. Opgørelsen, der dannede grundlag for klagerens valg mellem de forskellige muligheder, blev bekræftet ved pensionskassens brev af 31/5 2006.

På denne baggrund - når tillige henses til, at der ikke er en sådan forskel på denne opgørelse og pensionskassens berigtigede opgørelse året efter, at klageren kunne have grund til at tro, at den bekræftede opgørelse var forkert - finder nævnets flertal, at pensionskassen over for klageren er blevet bundet af sin første opgørelse.

Nævnets mindretal bemærker, at der alene har foreligget vejledende beregninger af klagerens pension, og at pensionskassen ikke dermed er blevet afskåret fra med virkning for fremtiden at berigtige pensionsopgørelsen, alt med henvisning til vedtægter og beregningsgrundlag som sket.

Efter udfaldet af stemmeafgivningen

b e s t e m m e s :

Selskabet, Juristernes og Økonomernes Pensionskasse, skal fortsat udbetale pensionsydelse til klageren i overensstemmelse med det i skrivelsen af 17/5 2006 opgjorte pensionsbeløb.

Poul Sørensen
formand